

Szanowny Pan**Wiktor Szmulewicz****Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych***Szanowny Panie Prezisie,*

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 27 kwietnia 2023 r. uprzejmie dziękuję za zwrócenie uwagi na tak istotny element jakim jest nałożony przez Ustawodawcę obowiązek producenta w postaci dostarczaniu rzetelnej i zgodnej z regulacjami instrukcji stosowania i przechowywania nawozów mineralnych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy tego obszaru chciałbym Panu przedstawić szereg istotnych kwestii, które determinują przyjęte obecnie rozwiązanie:

- nawozy azotowe stosuje się w Polsce przede wszystkim w okresie wiosennego zapotrzebowania roślin uprawnych. W celu zabezpieczenia wymaganej podaży nawozy te należy produkować i dostarczać przez praktycznie cały rok, a główny nurt aplikacji ogranicza się do kilkunastu tygodni. Nawozy azotowe a wśród nich produkowane w spółkach Grupy Azoty między innymi Pulan® (saletra amonowa), Salmag® saletrzak, RSM® (roztwór saletrzano – mocznikowy), RSM®S (roztwór saletrzano – mocznikowy z siarką) są głównymi czynnikami plonotwórczymi upraw polowych. Jednym z powszechnie używanych nawozów przez rolników w Polsce jest Pulan® saletra amonowa. Dostarczanie nawozów, w tym Pulan® w ciągu 10 miesięcy przed wiosenną aplikacją wymaga ich magazynowania i składowania w gospodarstwach rolnych i firmach handlowych zaopatrujących rolników. Warunki przechowywania Pulan® zostały określone przez producenta Grupę Azoty w dokumencie Karta Charakterystyki (SDS), której sporządzanie i udostępnianie użytkownikom Pulan® jest obligatoryjne;

- obowiązek przygotowania kart charakterystyki (SDS) substancji/mieszaniny stwarzających zagrożenie wynika z art. 31 rozporządzenia w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Format SDS określa załącznik II do rozporządzenia REACH. Karta charakterystyki umożliwia użytkownikowi zastosowanie niezbędnych środków związanych z ochroną zdrowia ludzkiego i bezpieczeństwem w miejscu pracy oraz ochroną środowiska. Osoba sporządzająca kartę charakterystyki uwzględnia fakt, że karta charakterystyki musi informować użytkownika o zagrożeniach stwarzanych przez substancję lub mieszaninę oraz zawierać informacje dotyczące bezpiecznego magazynowania substancji lub mieszaniny, postępowania z nią oraz jej usuwania.

Mając na uwadze wskazane do spełnienia warunki przechowywania Pulan® podjęliśmy działanie w zakresie zmiany tych warunków zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo przechowywania tego nawozu oraz zabezpieczenie przed utratą właściwości fizycznych i chemicznych.

Pragniemy zauważyć, że karta charakterystyki została zmieniona i po zmianie zapisów w Karcie Charakterystyki, Pulan® należy przechowywać:

Wymagania względem miejsca:

- Przy składowaniu nawóz należy zabezpieczyć przed przenikaniem wilgoci. Przechowywać na podłożu wykonanym z niepalnych materiałów, na suchej, gładkiej powierzchni pozbawionej kanałów, dziur i zagłębień, gdzie mogłoby dojść do uwięzienia stopionego produktu. Dozwolone jest stosowanie palet drewnianych jako podstaw, w nienagannym stanie, niezanieczyszczonych produktami ropopochodnymi, azotanem amonu.
- Nie przekraczać masy 300 t produktu w stosie. Stosy powinny być oddzielone od siebie, ścian, dachu, źródeł ciepła na odległość minimum 1 m. Zapewnić dojazd pojazdu do każdego stosu.
- Chronić przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych i ogrzewaniem powyżej 30°C.

Informacje o opakowaniach:

- Nawóz w opakowaniach jednostkowych 30 kg przechowywać w stosach złożonych najwyżej z dwóch palet (składających się max. z 8 warstw każda) oddzielonych odpowiednią przekładką zapobiegającą zsuwaniu palety i uszkodzeniom mechanicznym opakowań.
- Dopuszcza się krótkotrwałe składowanie 3 warstw opakowań elastycznych typu big-bag o masie nie przekraczającej 600 kg – maksymalnie do 6-ciu miesięcy, przy zachowaniu wszystkich warunków określonych w Karcie Charakterystyki. Po tym czasie należy zmienić obciążenie ograniczając liczbę warstw big-bag'ów do 2 sztuk.

Inne wytyczne:

- Nie składować azotanu amonu razem z materiałami wymienionymi w punkcie 10.5.
- Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni oraz źródeł zapłonu.
- Nie składować z innymi nawozami niż saletrzane.
- Dostęp do wszystkich miejsc składowania powinien być dozwolony wyłącznie dla osób upoważnionych.

Grupa Azoty stawia sobie za cel dostarczenie do każdego podmiotu, który przechowuje nawóz rzetelnej i wyczerpującej względny bezpieczeństwa informacji. Zdajemy sobie sprawę, iż spełniając wymogi regulacyjne, Karta Charakterystyki Pulan® jest obszernym dokumentem dlatego też pragniemy zauważyć że warunki przechowywania są określone zawsze w sekcji 7. Informacja zawarta w tym rozdziale pozwala każdemu na bezpieczne dla siebie i otoczenia przechowywanie nawozu azotowego Pulan®.

Liczę na zrozumienie powyższych uwarunkowań i jednocześnie zapewniam, iż przy tworzeniu bądź modyfikowaniu Kart Charakterystyki zwrócimy dodatkową uwagę na poruszone przez Pana Prezesa kwestie.

Z wyrazami szacunku,

PREZES ZARZĄDU

Marcin Kowalczyk
Marcin Kowalczyk

Anna,